SUP-specifikation, version 2.0

Bilag 9

Sikkerhed og samtykke

Udkast af 12. juni 2003

Udarbejdet for

SUP-Styregruppen

Indholdsfortegnelse

1 Introduktion

Som i alle IT-systemer, der indeholder personhenførbare sundhedsoplysninger, er der krav om en høj grad af sikkerhed i SUP-løsningen. Dette bilag beskriver SUP-projektets løsningsmodel for håndtering af sikkerhed og samtykke.

Sikkerhedsløsningen i SUP-projektet omfatter forskellige funktioner:

- **Autentifikation:** Korrekt identifikation af brugeren.
- **Autorisation:** Tildeling af rettigheder til brugeren, når denne er identificeret.
- **Logning:** Registrering af den enkelte brugers anvendelse af systemet.
- **Benyttelsesstatistik og opfølgning**. Administratorens værktøjer til at kontrollere og afsløre misbrug.
- **Samtykke:** Overholdelse af gældende lov om patientrettigheder.

Da løsningen skal kunne kaldes fra andre systemer som f.eks. Sundhedsportalen, er der i dette bilag medtaget en beskrivelse af de sikkerhedsmæssige forhold i kommunikationen mellem Sundhedsportalen og SUP-løsningen.

2 Autentifikation

SUP-løsningen består af en række forskellige komponenter, der fysisk kan befinde sig i forskellige organisatoriske sammenhænge. Det betyder, at løsningen skal kunne håndtere en række forskellige scenarier.

Et **simpelt scenario** findes, hvor brugeren anvender en SUP-webapplikation, der befinder sig lokalt i samme IT-miljø (eksempelvis med komponenter på samme applikationsserver og bag samme sæt af firewalls) som SUP-databasen, og hvor det udelukkende er organisationens egne medarbejdere, der tilgår informationen.

Et lidt mere **udvidet scenario** kommer, når eksterne brugere, eksempelvis praktiserende læger eller brugere fra et andet amt, tilgår et amts SUP-webapplikation og SUP-database.

Et **tredje scenario** kommer, når eksterne brugere anvender deres egen SUP-webapplikation til at tilgå et andet amts SUP-database.

Et **fjerde scenario** kommer, når brugere på Sundhedsportalen eller andre løsninger, anvender et amts SUP-webapplikation.

I autentifikationsprocessen er der mindst 2 udfordringer:

- Hvilken metode anvendes til at autentificere den enkelte bruger, eksempelvis gennem bruger-ID + password eller brug af et certifikat?
- Hvorledes sikres autentifikationen af brugere, der ikke naturligt vil være registreret som en del af amtets brugerbase?

Der skal etableres en amtslig sikkerhedsløsning til brug for logon af brugere og andre systemer, f.eks. Sundhedsportalen (SP).

Adgang til SUP-løsningen skal kunne ske via SP og dens sikkerhedsløsning.

Adgang til SUP-løsningen bør kunne ske fra eget amtsnet, hvor brugeren i amtets SUP-webapplikation autentificerer sig enten med minimum bruger-ID og password eller via det offentlige OCES-certifikat.

Da SUP-databasen kan kaldes via webservices fra andre applikationer, er det nødvendigt, at SUP-databasen ligeledes er i stand til at afvise kald, der ikke kommer fra sikrede SUP-webapplikationer. SUP-projektet har valgt en løsning, hvor SUP-webapplikationen skal autentificeres ved opslag i SUP-databasen. Som minimum skal SUP-databasen kunne identificere en SUP-webapplikationen ud fra en (system-) bruger-ID og et password, eller via et certifikat.

Det fremgår heraf, at SUP-databasen skal administrere en tabel over de SUP-webapplikationer, der er godkendt (certificeret) til at forespørge på data fra databasen. Tabellen skal indeholde bruger-ID og password på SUP-webapplikationerne.

Sikkerhedsadministratoren af SUP-databasen må således kun give adgang for applikationer, når adgangen til applikationen sker gennem en "godkendt" autentificering.

Kommunikationen mellem SUP-webapplikationen og SUP-databasen skal foregå på en tilstrækkeligt sikret linie, eksempelvis ved hjælp af SSL.

For at kunne håndtere situationen, hvor brugeren allerede er autentificeret i et andet system (f.eks. Sundhedsportalen), og via et link kalder en SUP-webapplikation, skal SUP-webapplikationen på samme måde som SUP-databasen kunne håndtere en autentifikation af et andet system. SUP-webapplikationen skal således kunne startes med parametre til angivelse af systemets bruger-ID + password (evt. certifikat), samt brugerens bruger-ID (evt. certifikat).

Der er aftalt følgende trin i håndteringen af kommunikationen i det tilfælde, hvor Sundhedsportalen (SP) kalder en SUP-webapplikation via et parameteriseret link:.

- SP oprettes som systembruger i SUP-webapplikationens sikkerhedssystem.

- Via et parameteriseret link (URL) i SP fremsendes:
  - SP's bruger-ID og password (system-ID).
  - Bruger-ID (evt. certifikatnummer) på den konkrete bruger, der ønsker at se data.
  - CPR-nummer på den patient, hvis data ønskes vist.
  - Valg af samtykkeerklæring (beskrevet nedenfor).
- Forløbsoversigten for det pågældende CPR-nummer vises direkte, dvs. logon- og samtykke-dialoger vises ikke.
- Alle medsendte parametre gemmes af SUP-webapplikationen (dvs. logges).

For at lette administrationen af brugere bør SUP-webapplikationen og databasens brugeradministration basere sig på en løsning, der kan indgå i MedComs fælles brugerhåndtering (LDAP).

3 Autorisation

I de fire forskellige scenarier fra foregående afsnit er behovet for autorisationer og administration af disse forskellige.

I det første scenario er der tale om en traditionel autorisation, hvor amtet gennem personens ansættelsesforhold kan afgøre hvilke rettigheder brugeren skal have.

I det andet scenario er brugeren i princippet ekstern, og amtet skal således enten gennem en manuel registrering af brugeren tildele ham rettigheder eller via et opslag til en ekstern database skaffe informationer, der kan anvendes til rettighedstildelinger.

Det tredje og fjerde scenario kan man enten håndtere ved at anvende strategien fra det andet scenario, eller man kan lade det andet amts SUP-webapplikation eller Sundhedsportalen håndtere adgangsgivningen og så sikre at SUP-webapplikationen er godkendt til at trække data ud fra SUP-databasen.

4 Sikkerhedslogning og benyttelsesstatistik

Da en SUP-webapplikation kan kalde mange forskellige SUP-databaser, og en SUP-database kan blive kaldt fra mange forskellige SUP-webapplikationer, som befinder sig i en række forskellige organisationer, vil det i praksis ikke være muligt at isolere sikkerhedslogning til en enkelt af komponenterne.

Det er derfor et krav til såvel SUP-webapplikationen og SUP-databasen, at de foretager sikkerhedslogning af benyttelsen. Heraf følger, at begge komponenter også skal tilbyde funktionalitet til etablering af en benyttelsesstatistik.

5 Samtykke

I SUP-projektet er det valgt at basere sig på Sundhedsportalens "midlertidige" samtykkemodel, dvs. at samtykke i SUP skal foregå efter de samme principper, som i Sundhedsportalen. Det betyder, at før en bruger kan få adgang til patient-følsomme data, skal han i SUP-webapplikationen afgive en samtykkeerklæring svarende til nedenstående skærmbillede:

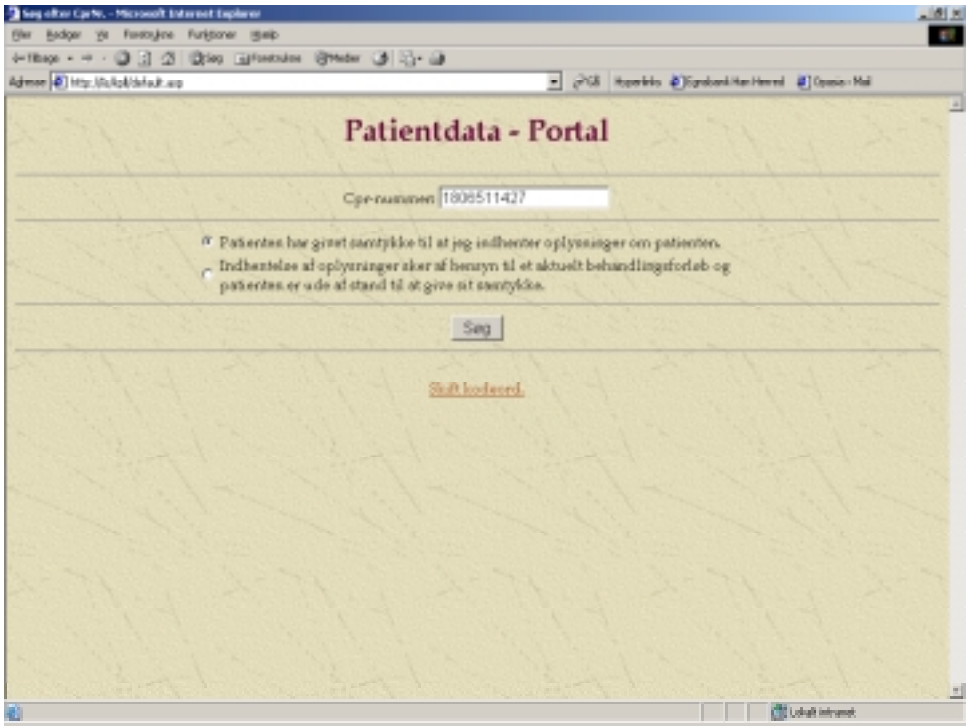

Samtykket skal gemmes af SUP-webapplikationen, og det skal være muligt for en administrator efterfølgende at kontrollere de afgivne samtykker. Det kan evt. ske via SUP-webapplikationen.